

Влада на Република Северна Македонија
Агенција за финансиска поддршка во земјоделството и руралниот развој

Врз основа на член 9 став 1 точка б од Законот за ратификација на Секторската спогодба меѓу Владата на Република Македонија и Европската комисија за воспоставување на одредби за управување и спроведување на финансиската помош на Унијата за Република Македонија според Инструментот за претпристапна помош во областа на политиките за „Земјоделство и рурален развој“ (ИПАРД) („Службен весник на Република Македонија“ бр. 38/2016), врз основа на Дел II мерка Инвестиции во основни средства за преработка и маркетинг на земјоделски и рибни производи точка 11 од Програмата за користење на средствата од Инструментот за претпристапна помош за рурален развој на Европската Унија (ИПАРД) за период 2014-2020 („Службен весник на Република Македонија“ бр. 177/2016), и врз основа на член 6 од Уредбата за начинот и постапката за користење на финансиска поддршка за мерките за рурален развој финансиирани од програмата ИПАРД 2014-2020 („Службен весник на Република Македонија“ бр. 64/2016) и член 4 од Уредба за изменување и дополнување на уредбата за начинот и постапката за користење на финансиска поддршка за мерките за рурален развој финансиирани од програмата ИПАРД 2014-2020 („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 58 од 19.03.2019)

Агенцијата за финансиска поддршка во земјоделството и руралниот развој

на 23.07.2022 година објавува

ЈАВЕН ПОВИК бр.01/2022
за доставување на барања за користење на средства по мерка 3 “Инвестиции во основни средства за преработка и маркетинг на земјоделски и рибни производи” од
ИПАРД Програмата 2014-2020

ДЕЛ I

1. Агенцијата за финансиска поддршка во земјоделството и руралниот развој (во понатамошен текст: Агенцијата) како надлежна институција и договорен орган за спроведување на Инструментот за претпристапна помош за рурален развој на ЕУ (ИПАРД) ги повикува сите заинтересирани правни лица од Република Северна Македонија да достават барања за користење на средства од ИПАРД Програмата 2014-2020 за следната мерка:

Мерка 3 - Инвестиции во основни средства за преработка и маркетинг на земјоделски и рибни производи.

2. Финансиската поддршка за овој Јавен повик е составена од 75% средства обезбедени од Инструментот за претпристапна помош за рурален развој на Европската Унија (ИПАРД) согласно Финансиската Спогодба 2014-2020 и 25% средства обезбедени од Буџетот на Република Северна Македонија.
3. **Финансиски средства по поединечно барање** се доделуваат како неповратна финансиска поддршка (грант) во износ до:
  - 3.1. 50% од вредноста на вкупно прифатливите трошоци на инвестициите за мерка 3 - **Инвестиции во основни средства за преработка и маркетинг на земјоделски и рибни производи**
4. Крајниот рок за поднесување на барањата е **06-ти септември 2022 година**.

Напомена: Заради временската рамка за реализација на активностите од ИПАРД Програмата 2014-2020, крајниот рок за реализација на инвестиции со овој Јавен повик е 31.05.2023 година, додека, рокот за поднесување на барањата за исплата е 30.06.2023 година.

Вкупната финансиска поддршка во рамките на овој јавен повик изнесува 5.028.568,00 евра или 310.237.491,00 денари со можност истата да се зголеми за времетраење на јавниот повик.

5. **Подигнување на обрасци и упатства:**

Потребните обрасци од „Барањето за користење на средства по мерка 3” од ИПАРД Програмата 2014-2020 како и „Упатство за корисници на средства по мерка 3” од ИПАРД Програмата 2014-2020, односно Матрицата на промени кон Упатството кои се однесуваат на овој јавен повик, во кој се содржани сите информации за критериумите, условите за прифатливост на проектите и условите за финансирање и останати информации кои се неопходни за изготвување на барање за користење на средства од ИПАРД Програмата 2014-2020, Упатство за изготвување на Деловен План, и останати корисни информации во електронска верзија може да се превземат на веб-адресата на Агенцијата: www.ipardpa.gov.mk.

Печатените обрасци од барањето за користење на средства по мерка 3 од ИПАРД Програмата 2014-2020, Упатство за корисници на средства по мерка 3 од ИПАРД Програмата 2014-2020 и Матрицата на промени кон Упатството кои се однесуваат на овој јавен повик може да се подигнат директно во Агенцијата на адреса: Агенција за финансиска поддршка во земјоделството и руралниот развој, бул. 3-та Македонска бригада бр.20, (згр. Македонија Табак блок Ц), 1000 Скопје и во најблиските регионални центри или работни единици на Агенцијата за поттикнување на развој во земјоделството секој работен ден од 8:30 до 16:30 часот. (Листата на регионални центри или работни единици на Агенцијата за поттикнување на развој во земјоделството со податоци за контакт е објавена на веб-адресата www.ipardpa.gov.mk).

6. Начин на поднесување на барањето:

Барателот треба да пополни и поднесе Барање за користење на средствата од ИПАРД Програмата 2014-2020 за мерката 3 - Инвестиции во основни средства за преработка и маркетинг на земјоделски и рибни производи и придружна документација како што е наведена во овој Јавен Повик.

Пополнетото барање за користење на средства по мерка 3 од ИПАРД Програмата 2014-2020 и целокупната документација се доставуваат во затворен плик со назнака на предната страна на плилот во горниот лев агол „НЕ ОТВАРАЈ“ за Јавен оглас ИПАРД број 01/2022 и назначување на мерката за која се поднесува барањето. Барањето може да се достави по пошта како препорачана пратка или лично во писарницата на Агенцијата.

Напомена: Заради извршувањето на контролата на терен од страна на Агенцијата потребно е барателот да има кај себе копии од целокупната документација доставена до Агенцијата.

Подетални информации на контакт тел. (02) 3097-460 или на контакт е-майл адреса: ipardpa.info@ipardpa.gov.mk и на веб-страницата: www.ipardpa.gov.mk.

ДЕЛ II

ИНВЕСТИЦИИ ВО ОСНОВНИ СРЕДСТВА ЗА ПРЕРАБОТКА НА ЗЕМЈОДЕЛСКИ И РИБНИ ПРОИЗВОДИ

1. Приоритетни сектори

Групите на инвестиции по приоритетни сектори се однесуваат на следниве типови на инвестиции:

- Млеко и млечни производи;
- Месо и производи од месо (вклучувајќи јајца и живина);
- Овошје и зеленчук (вклучувајќи ги компирите, печурките и легуминозните култури);
- Житарици, мелнички продукти и скроб;
- Раствителни производи и масла и маснотии од животни;
- Шира, вино и оцет;
- Производство на енергија преку погони за преработка и производи од животни од примарната и секундарната биомаса, со исклучок на биомаса од рибни производи.

Во овој јавен повик не се прифатливи инвестиции во градежни работи, односно изградба, дограмба, надградба или адаптација на објекти.

Во однос на инвестициите поврзани со производство на енергија од обновливи извори, единствено прифатливи се инвестиции за набавка, поставувањето/инсталирање на фотонапонски панели за производство на енергија за сопствени потреби. Сите останати инвестиции за производство на енергија од други обновливи извори не се прифатливи.

За овие инвестиции, потребно е да се достави правосилно одобрение за поставување на опрема за производство на енергија од обновливи извори при самото аплицирање за финансиска поддршка.

За инвестиции во опрема поврзани со некои од горе наведените приоритетни сектори, кои предвидуваат и градежни активности, трошоците за градежните работи не се прифатлив трошок. За овие инвестиции, при самото аплицирање барателот потребно е да достави правосилно одобрение за градба за објектот на кој се планира да се инсталира опремата која е предмет на инвестицијата или потврда од релевантна институција дека за предложената инвестиција не е потребно одобрение за градба.

2. Корисници

- Правни лица регистрирани во Централниот регистар Република Северна Македонија, а се наоѓаат во ранг на микро, мали и средни

претпријатија согласно критериумите наведени во Препораката на Комисијата 2003/361/EK. При пресметката на големината на субјектот во предвид се земаат и сите партнерски и поврзани претпријатија со барателот, а пресметката на големината на субјектот се врши согласно методологијата на горе наведената Препорака на ЕК. Потребните податоци врз основа на кои може да се утврди големината на правниот субјект се добиваат од документот „ПРЕГЛЕД НА ПОДАТОЦИ ОД ГОДИШНАТА СМЕТКА“ за 2021, 2020 и 2019 година“ издаден од Централен Регистар на Република Северна Македонија. Валиден документ преку кој може да се утврди големината на правниот субјект за соодветниот оглас е оној кој се однесува на претходната одобрена финансиска година. При утврдување на големината на субјектите се земаат и податоците од Централен депозитар за хартии од вредност на Република Северна Македонија за удели во акционерски друштва на апликантот и сите регистрирани сопственици на апликантот. При утврдување на големината на субјектот се земаат во предвид и поврзаните субјекти надвор од Република Северна Македонија.

Критериуми за големина на претпријатие

Ранг на претпријатие	Број на вработени	Годишен приход (обрт)	Биланс на состојба
Микро	< 10	≤ € 2 милиони	≤ € 2 милиони
Мало	<50	≤ € 10 милиони	≤ € 10 милиони
Средно	<250	≤ € 50 милиони	≤ € 43милиони

- Претпријатијата кои не се опфатени со дефиницијата за мали и средни претпријатија (МСП), но кои вработуваат помалку од 750 вработени и кои имаат годишен обрт кој не надминува 200 милиони евра, исто така може да бидат прифатливи, но, во овој случај поддршката може да се додели за инвестиции наменети да го доведат целото претпријатие во согласност со релевантните стандарди на ЕУ. Проценка на големината на корисниците се врши од страна на Агенцијата.
- Задруги кои се регистрирани во Централниот регистар на Република Северна Македонија во согласност со Законот за задруги и првенствено се занимаваат со земјоделска дејност, преработка на земјоделски производи и/или услуги директно поврзани со земјоделски активности.
- Новоформираните претпријатија ќе се оценуваат врз основа на очекувана големина како што е предложено во деловниот план.

3. Општи критериуми за доделување на средства

- Барателот треба да достави „Барање за користење на средства по мерка 3 од ИПАРД II Програмата“ придружен со сите потребни документи
- Барателот треба да е регистриран во Централниот Регистар како правно лице или земјоделска задруга
- Барателите земјоделски задруги треба да бидат регистрирани во Регистарот на земјоделски задруги на Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство
- Сите корисници треба да бидат регистрирани во Агенција за храна и ветеринарство како оператори со храна или евидентирани заради промените предизвикани од засегнатите инвестиции во согласност со Законот за безбедност на храната на крајот на инвестицијата.
- Инвестициите треба да се реализираат на имот кој е во сопственост на барателот. Во случај на инвестициски проекти кои се реализираат на имот кој не е во сопственост на барателот, договор или друг придружен документ мора да биде доставен за докажување на правото на користење на имотот засегнат од инвестицијата за период од најмалку 7 години од денот на поднесување на барањето за поддршка.
- Барателот на финансиска поддршка треба да биде регистриран во националниот систем за ДДВ согласно Законот за данок на додадена вредност.
- Пред да се достави барањето за исплата, најмалку едно одговорно лице на правниот субјект кој го претставува претпријатието е со редовен работен однос со правниот субјект или е ангажирано под договор со времетраење не покусо од времетраењето на договорот за доделување финансиска поддршка во рамките на оваа Програма.
- Корисникот е должен да ги исполнi релевантните ЕУ стандарди поврзани со реализација на инвестицијата пред поднесување на барањето за исплата.
- Барателот кој предлага инвестиции во секторот вино, треба да е регистриран во регистарот на производители на вино пред поднесување на барањето за исплата.
- Барателот кој предлага инвестиција во центар за собирање и дистрибуција на зеленчук и овошје, житарици и млеко треба да е регистриран во регистар за откупувачи пред поднесување на барањето за исплата.
- Помош може да биде доделена на корисниците чии инвестициски проекти овозможуваат финансиска/економска одржливост. Економската и финансиската одржливост ќе се оценува врз основа на деловен план. Барателот треба да ја прикаже можноста за

континуитетот на работењето во текот на најмалку пет години од реализација на инвестицијата. Врз основа на следните економски индикатори ќе се оценува инвестициониот проект:

- Модификувана интерна стапка на рентабилност која треба да биде поголема од 0,
- Нето сегашна вредност која треба да биде поголемо од 0, и
- Период на враќање на инвестицијата кој треба да биде помал од 10 години.

4. Висина на финансирање

Вкупната финансиска поддршка (75% ЕУфондови + 25% национално кофинансирање) нема да ја надминува границата од **50 % од вкупните прифатливи трошоци на инвестицијата**.

Финансиската поддршка за мерка Инвестиции во основни средства за преработка и маркетинг на земјоделски и рибни производи може да се зголеми за 10% за:

- Инвестиции во опрема чија намена е да се подобри енергетската ефикасност
- Инвестиции во опрема за производство на био-енергија во случај на преработка на производи (сировински материјал) кои се опфатени во Анекс 1 од Договорот со ЕУ (преработка на примарна и секундарна биомаса од животни и растенија);
- Инвестиции за опрема за производство на енергија од други обновливи извори на енергија за да се произведат количини еднакви на сопствените потреби за електрична енергија за преработувачките претпријатија;
- Инвестиции за опрема за третман на вода/отпадна вода.

За да се добие поддршка во рамките на оваа мерка, вкупните прифатливи трошоци за предложениот инвестициски проект треба да изнесуваат најмалку 10.000 евра во денарска противредност.

Највисоката вредност на вкупните прифатливи трошоци по корисник за целиот период на спроведувањето на оваа програма изнесува 4.500.000 евра во денарска противредност.

Еден корисник може да поднесе инвестициски проект со вкупни прифатливи трошоци кои ги надминуваат максималните ограничувања за инвестицискиот проект, но бараната поддршка не смее да ги надмине границите на максимално прифатливите трошоци утврдени за оваа мерка.

Листа на потребни документи

Согласно Законот за изменување и дополнување на законот за основање на Агенција за финансиска поддршка во земјоделството и руралниот развој („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 190/2019) целокупната документација подолу наведена во овој јавен повик потребно е да биде

доставена во моментот на поднесување на барањето за финансиска поддршка, во спротивно барањето ќе биде одбиено.

Долунаведените документи кои се доставуваат во прилог на барањето за користење на средства по мерка 3 од ИПАРД Програмата 2014-2020 треба да се оригинал или копија заверена на нотар, доколку не е поинаку определено покрај самиот документ. Доколку документацијата е на друг јазик истата треба да биде придружена со превод на македонски јазик заверен од овластен преведувач. Документите кои што се издаваат врз основа на јавните книги или востановен систем на евиденција не треба да бидат постари од три месеци сметано од денот на објавување на јавниот повик, со исклучок на документите кои го потврдуваат исполнувањето на обврските за платени даноци и придонеси кој не треба да биде постар од еден месец сметано од денот на објавување на јавниот повик.

1. ЦЕЛОСНО ПОПОЛНЕТО БАРАЊЕ ЗА МЕРКА ИНВЕСТИЦИИ ВО ОСНОВНИ СРЕДСТВА ЗА ПРЕРАБОТКА И МАРКЕТИНГ НА ЗЕМЈОДЕЛСКИ И РИБНИ ПРОИЗВОДИ
2. КОПИЈА ОД ЛИЧНА КАРТА ИЛИ ПАСОШ ОД ОДГОВОРНОТО ЛИЦЕ НА БАРАТЕЛОТ
3. ДОКАЗ ДЕКА БАРАТЕЛОТ Е РЕГИСТРИРАН ВО СИСТЕМОТ ЗА ДДВ
4. ДОКАЗ ДЕКА БАРАТЕЛОТ НЕ Е ВО ПОСТАПКА НА СТЕЧАЈ
5. ДОКАЗ ДЕКА БАРАТЕЛОТ НЕ Е ВО ПОСТАПКА НА ЛИКВИДАЦИЈА
6. ДОКАЗ ДЕКА НЕ Е ИЗРЕЧЕНА ПРЕКРШОЧНА САНКЦИЈА ЗАБРАНА НА ВРШЕЊЕ ПРОФЕСИЈА, ДЕЈНОСТ ИЛИ ДОЛЖНОСТ И ПРИВРЕМЕНА ЗАБРАНА ЗА ВРШЕЊЕ ОДДЕЛНА ДЕЈНОСТ
7. КОПИЈА ОД АКЦИОНЕРСКА КНИГА ВО СЛУЧАЈ КОГА БАРАТЕЛОТ Е ПРАВНО ЛИЦЕ РЕГИСТРИРАНО КАКО АКЦИОНЕРСКО ДРУШТВО
8. ПОТПИСАНА ИЗЈАВА ЗА ГОЛЕМИНА НА ПРАВНОТО ЛИЦЕ-БАРАТЕЛДОПОЛНЕТА СО СЛЕДНИВЕ ПОДАТОЦИ:
  - ДОКАЗ ЗА СОПСТВЕНИЧКА СТРУКТУРА НА ПОВРЗАНИ И ПАРТНЕРСКИ ПРЕТПРИЈАТИЈА СО АПЛИКАНТОТ РЕГИСТРИРАНИ НАДВОР ОД ГРАНИЦИТЕ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА, ИЗДАДЕНИ ОД РЕЛЕВАНТНА ИНСТИТУЦИЈА ОД СООДВЕТНАТА ДРЖАВА
  - ДОКУМЕНТ КОЈ СОДРЖИ ПОДАТОЦИ ЗА БРОЈ НА ВРАБОТЕНИ, ГОДИШЕН ПРИХОД И ГОДИШЕН БИЛАНС НА СОСТОЈБА НА ПОВРЗАНите И ПАРТНЕРСКИТЕ ПРЕТПРИЈАТИЈА СО АПЛИКАНТОТ КОИ СЕ РЕГИСТРИРАНИ НАДВОР ОД ГРАНИЦИТЕ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА. ПОДАТОЦИТЕ ТРЕБА ДА БИДАТ ЗЕМЕНИ ОД ПОСЛЕДНАТА ОДОБРЕНА ФИСКАЛНА ГОДИНА.
  - ПОТВРДИ ЗА УДЕЛИ ВО АКЦИОНЕРСКИ ДРУШТВА НА АПЛИКАНТОТ И СИТЕ РЕГИСТРИРАНИ СОПСТВЕНИЦИ НА АПЛИКАНТОТ ИЗДАДЕНА ОД ЦЕНТРАЛЕН ДЕПОЗИТАР НА ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

9. УВЕРЕНИЕ ЗА ПЛАТЕНИ ДАНОЦИ И ПРИДОНЕСИ
10. РЕШЕНИЕ ЗА ВРШЕЊЕ НА СООДВЕТНА ДЕЈНОСТ ИЗДАДЕНО ОД АГЕНЦИЈА ЗА ХРАНА И ВЕТЕРИНАРСТВО
11. ИМОТЕН ЛИСТ ЗА ОБЈЕКТ, И/ИЛИ ЗА ЗЕМЈИШТЕ
12. ДОГОВОР ЗА ЗАКУП ЗА ОБЈЕКТ И/ИЛИ ЗЕМЈИШТЕ
13. ДОГОВОР ЗА КОНЦЕСИЈА НА ЗЕМЈИШТЕ
14. ДОКАЗ ЗА РЕДОВНО ПОДМИРЕНИ ОБВРСКИ ПО ОСНОВ НА ДОГОВОР ЗА КРЕДИТ ВО СЛУЧАЈ КОГА БАНКАТА ИМА ВОСПОСТАВЕНО ЗАЛОГ ВРЗ ИМОТОТ, ВПИШАН ВО РЕЛЕВАНТИОТ ИМОТЕН ЛИСТ, ПРЕДМЕТ НА ИНВЕСТИЦИЈА.
15. РЕШЕНИЕ ЗА ОДОБРЕН ЕЛАБОРАТ ЗА ЗАШТИТА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА, ИЛИ РЕШЕНИЕ ЗА ОДОБРЕН ЕЛАБОРАТ ЗА ЗАШТИТА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА СО ОДОБРЕН АКЦИСКИ ПЛАН, ИЛИ А ИЛИ Б ИНТЕГРИРАНА ЕКОЛОШКА ДОЗВОЛА, ИЛИ ОДОБРЕНО БАРАЊЕ ЗА ИЗДАВАЊЕ НА А ИЛИ Б ИНТЕГРИРАНА ЕКОЛОШКА ДОЗВОЛА, ИЛИ БАРАЊЕ ЗА ИЗДАВАЊЕ НА РЕШЕНИЕ ЗА ОДОБРЕН ЕЛАБОРАТ ЗА ЗАШТИТА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА
16. ДЕЛОВЕН ПЛАН СО ПЕЧАТ И ПОТПИС ОД БАРАТЕЛОТ
17. ЕДНА ПОНУДА ИЗДАДЕНА ОД ДОБАВУВАЧ ЗА СЕКОЈА СТАВКА/ГРУПА НА СТАВКИ СО ИZNОС ПОМАЛ ОД 10.000 ЕВРА ПРИДРУЖЕНА СО ТЕХНИЧКА СПЕЦИФИКАЦИЈА И ИЗЈАВА ЗА ЗЕМЈА НА ПОТЕКЛО ЗА СЕКОЈА СТАВКА/ГРУПА НА СТАВКИ
18. ТРИ ПОНУДИ ИЗДАДЕНИ ОД РАЗЛИЧНИ ДОБАВУВАЧИ ЗА СЕКОЈА СТАВКА/ ГРУПА НА СТАВКИ СО ИZNОС ПОГОЛЕМ ОД 10.000 ЕВРА ПРИДРУЖЕНИ СО ТЕХНИЧКА СПЕЦИФИКАЦИЈА И ИЗЈАВА ЗА ЗЕМЈА НА ПОТЕКЛО ЗА СЕКОЈА СТАВКА/ ГРУПА НА СТАВКИ
19. КОПИИ ОД ЛИЦЕНЦИ ЗА ГРАДБА ЗА РЕЛЕВАНТНАТА КАТЕГОРИЈА НА ГРАДБА ЗА СЕКОЈ ПОНУДУВАЧ (**само за инвестиции за поставување/инсталирање на фотонапонски панели за производство на енергија за сопствени потреби**)
20. КОПИЈА ОД ДОКУМЕНТ КОЈ ЌЕ СОДРЖИ ПОДАТОЦИ ЗА СОПСТВЕНИЧКАТА СТРУКТУРА ЗА СИТЕ СТРАНСКИ ДОБАВУВАЧИ
21. КОПИЈА ОД АКЦИОНЕРСКА КНИГА ЗА СИТЕ ПОНУДУВАЧИ КОИ СЕ РЕГИСТРИРАНИ КАКО АКЦИОНЕРСКИ ДРУШТВА – КОПИЈА
22. ИЗЈАВА ОД БАРАТЕЛОТ СО ОБЈАСНУВАЊЕ НА ПРИЧИНите ЗА ИЗБОР НА КОНКРЕТНАТА ПОНУДА ВО СЛУЧАЈ КОГА ИЗБРАНАТА ПОНУДА НЕ Е СО НАЈНИСКА ЦЕНА
23. ДОГОВОР ИЛИ ФАКТУРА ЗА ОПШТИ ТРОШОЦИ

- 24.** ЕДНА ПОНУДА ИЗДАДЕНА ОД ДОБАВУВАЧ ЗА СЕКОЈА СТАВКА/ ГРУПА НА СТАВКИ ЗА ОПШТИ ТРОШОЦИ СО ИЗНОС ПОМАЛ ОД 10.000 ЕВРА
- 25.** ТРИ ПОНУДИ ИЗДАДЕНИ ОД РАЗЛИЧНИ ДОБАВУВАЧИ ЗА СЕКОЈА СТАВКА/ ГРУПА НА СТАВКИ ЗА ОПШТИ ТРОШОЦИ СО ИЗНОС ПОГОЛЕМ ОД 10.000 ЕВРА
- 26.** ПРАВОСИЛНО ОДОБРЕНИЕ ЗА:
- ПОСТАВУВАЊЕ НА ФОТО-НАПОНСКИ ПАНЕЛИ ЗА ПРОИЗВОДСТВО НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА
ИЛИ
  - ГРАДБА ЗА ОБЈЕКТОТ НА КОЈ СЕ ПЛАНИРА ДА СЕ ИНСТАЛИРА ОПРЕМАТА КОЈА Е ПРЕДМЕТ НА ИНВЕСТИЦИЈАТА
ИЛИ
  - ПОТВРДА ОД РЕЛЕВАНТНАТА ИНСТИТУЦИЈА ДЕКА ЗА ПРЕДЛОЖЕНАТА ИНВЕСТИЦИЈА НЕ Е ПОТРЕБНО ОДОБРЕНИЕ ЗА ГРАДБА
- 27.** КОПИИ ИЛИ ЕЛЕКТРОНСКА ФОРМА (ЦД) ОД ОСНОВНИТЕ ТЕХНИЧКИ ЦРТЕЖИ И ПРЕДМЕР - ПРЕСМЕТКА ОД РЕВИДИРАНА ТЕХНИЧКА ДОКУМЕНТАЦИЈА ЗА ИНВЕСТИЦИИ КОИ СЕ ОДНЕСУВААТ НА НАБАВКА И ПОСТАВУВАЊЕ/ИНСТАЛИРАЊЕ НА ФОТОНАПОНСКИ ПАНЕЛИ ЗА ПРОИЗВОДСТВО НА ЕНЕРГИЈА ЗА СОПСТВЕНИ ПОТРЕБИ.

Агенцијата го задржува правото да побара дополнителна документација со цел докажување на исполнување на критериумите од ИПАРД Програмата за користење на финансиска поддршка. Исто така Агенцијата има право да побара дополнителни документи за барателот од други Институции со кои се докажува исполнување на соодветни критериуми од Програмата.

ДЕЛ III ПОСТАПКА ПРЕД АГЕНЦИЈАТА

Постапката на Агенција од прием на Барањата до склучување на Договор за користење на средства се состои од :

1. **Проверка на комплетноста** на приложените документи согласно бараните документи по типови на инвестиции и тоа:
  - Дали барањето за мерка 3 “Инвестиции во основни средства а преработка и маркетинг на земјоделски и рибни производи” е целосно пополнето и дали целокупната документација наведена во овој јавен повик согласно приоритетните сектори е доставена во прилог на истото;
  - **Некомплетно барање за финансиска поддршка е Барањето кое не ја содржи целокупната документација во моментот на поднесување на истото.**
  - Дали документите кои се доставени во прилог на барањето се оригинал или копија заверена на нотар(доклку поинаку не е наведено во самиот документ)

2. Проверка на соодветноста на барање за користење на средства се прави со цел да се утврди:

- Дали доставените документи докажуваат исполнување на критериумите и условите за прифатливост на предложените инвестициони активности;
- Дали предложената инвестиција е економски и финансиски остварлива и одклива, што се проверува преку анализа на параметрите содржани во приложениот деловен план;
- Дали предложената инвестиција за која се бара финансиска подршка не е финансирана од други јавни извори на средства (Буџет на Република Северна Македонија и меѓународни донатори);
- Дали цените на предложените инвестициски активности се во рамките на пазарните цени преку анализа на референтните цени за соодветните активности.

Помош може да биде доделена на корисниците чии инвестициски проекти овозможуваат финансиска/економска одржливост. Економската и финансиската одржливост ќе се оценува врз основа на деловен план. Барателот со деловниот план треба да ја прикаже можноста за континуитетот на работењето во текот на најмалку пет години од реализација на инвестицијата. Врз основа на следните економски индикатори ќе се оценува инвестицискиот проект:

- Модификувана интерна стапка на рентабилност која треба да биде поголема од 0,
- Нето сегашна вредност кое треба да биде поголемо од 0, и
- Период на враќање на инвестицијата кој треба да биде помал од 10 години

Со цел да се утврди автентичноста на техничките параметри, економските и финансиските податоци, Агенцијата има право да бара дополнителни документи и информации како основ за донесување на одлука.

Верификација на веродостојноста на податоците содржани во Барање за користење на средства вршат овластени лица на Агенцијата со контрола на лице место.

Рангирањето се врши на сите комплетни и соодветни барања за користење на средства согласно приложените табели за рангирање по пооделни мерки

Финансиската поддршка ќе се одобри за сите комплетни и соодветни барања за користење на средства во рамките на расположливите средства по мерка врз основа на извршена административна и контрола на лице место.

Некомплетните, несоодветни како и барања за користење на средства кои имаат помал број на поени во однос на расположливите средства по мерка, ќе бидат одбиени со Решение.

Со барателот чие барање за користење на средства е одобрено се потпишува Договор во рок од 30 дена од денот на добивањето на Решение за одобрување на средства од ИПАРД Програмата 2014-2020.

Барателите не смеат да започнат со реализација на инвестицијата пред потпишување на Договор за користење на средства со Агенцијата, со исклучок на

активностите поврзани со општите трошоци (изработка на деловен план, физибилити студија, архитекти, проектна документација).

По завршување на инвестицијата, барателот е должен да достави до Агенцијата барање за исплата во рок утврден во Договорот за користење на средства.

Барање за исплата е унифициран образец кој што крајните корисници го добиваат при потпишување на договорот за финансиска поддршка. Барањата за исплата исто така ќе бидат достапни за подигнување во просториите на Агенцијата и од веб страната.

Барањата за исплата се доставуваат согласно временскиот рок даден во договорот. Корисникот е обврзан своерачно или електронски да го пополн барањето за исплата и да ги наведе фактурите/про-фактурите кои ги доставува до Агенцијата, притоа наведувајќи за која мерка и тип на инвестиција го поднесува истото.

Проверката на финансиската документација се извршува исклучиво на оригинални или копии заверени на нотар при што во случај да се доставени оригинални документи во текот на постапката за одобрување на исплата Агенцијата е должна да ги испратат истите до крајниот корисник. Истите ќе бидат означени со печат на Агенцијата како би се избегнало понатамошно двојно финансирање.

Доколку документите кои се пропратни кон барањето за исплата се достават после рокот, барањето ќе биде одбиено и договорениот износ на финансиска поддршка нема да биде исплатен.

Доколку се настанати промени во барањето за исплата т.е се набават активности кои не се предмет на договорот, а притоа не е поднесено барање за анекс на договор, истото барање нема да биде исплатено, или ќе биде делумно исплатено во зависност од ефектот кој настаната промена ќе го има врз целокупната инвестиција која е предмет на договорот.

Доколку корисникот не се придржува кон одредбите од договорот кои се однесуваат на рокот на реализација на инвестицијата, треба да се има во предвид дека сите активности настанати пред потпишување на договорот (освенреализираните општи трошоци) нема да се дел од финансиската поддршка. Сите активности набавени пред рок т.е. пред потпишување на договорот нема да бидат предмет на инвестиција. Исто така сите набавени и исплатени активности после рокот на реализација на инвестицијата или во рокот на доставување на барањето за исплата нема да бидат предмет на финансиска поддршка.

После административната проверка доколку барањето за исплата е комплетно и соодветно, предметот ќе биде проверен на лице место од страна на овластени лица на Агенцијата кои имаат за цел да ја проверат реализацијата на инвестицијата во целост и во согласност со договорот. По извршената контрола на лице место, ќе биде изработен извештај во кој детално ќе биде описана фактичката состојба утврдена на лице место. Истиот треба да биде потписан од страна на лицата кои ја вршат контролата и од самиот корисник или овластено лице од страна на корисникот. Во случај на забелешка на извршената контрола, корисникот има право истата да ја наведе во извештајот.

После извршената контрола, доколку се констатира дека инвестицијата е реализирана во целост и во согласност со договорот, се продолжува со постапката за одобрување на исплата. Доколку се констатира неусогласеност на процесот на реализација на инвестицијата во целост и во согласност со договорот се продолжува постапката за одбивање на барањето за исплата.

Откако ќе биде одобрена исплатата, Агенцијата издава решение за одобрување на исплата. Доколку биде одбиено барањето за исплата, Агенцијата издава решение за одбивање.

Со решението крајниот корисник ќе биде известен за сумата која му е одобрена т.е одбиена.Барателот кој ќе потпише договор со Агенцијата е должен инвестицијата која што е предмет на договорот да не ја отуѓува, дава под закуп или заем, не ја смени намената и локацијата на истата за целовреметраење на договорите односно 5 години од последната исплатата на финансиските средства.

Контрола на лице место и спроведувањето на надзор врз договорот вршат овластени лица од релевантните институции од Република Северна Македонија и Европската Унија.